

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2016. május 4.*

„Megsemmisítés iránti kereset — Jogszabályok közelítése — 2014/40/EU irányelv — A 2. cikk 25. pontja, a 6. cikk (2) bekezdésének b) pontja, a 7. cikk (1) (5) bekezdése, a 7. cikk első mondata és a 12–14. cikk, valamint a 13. cikk (1) bekezdésének c) pontja — Érvényesség — Dohánytermékek gyártása, kiszerelese és árusítása — Jellegzetes ízesítést tartalmazó dohánytermékek forgalomba hozatalának tilalma — Mentoltartalmú dohánytermékek — Jogalap — EUMSZ 114. cikk — Az arányosság elve — A szubszidiaritás elve”

A C-358/14. sz. ügyben,

az EUMSZ 263. cikk alapján megsemmisítés iránt 2014. július 22-én

a **Lengyel Köztársaság** (képviselik: B. Majczyna és M. Szwarc, meghatalmazotti minőségben)

felperesnek,

támogatja:

Románia (képviselik: R.-H. Radu, D. M. Bulancea és A. Vacaru, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó fél,

az **Európai Parlament** (képviselik: L. Visaggio, J. Rodrigues és A. Pospíšilová Padowska, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg),

az **Európai Unió Tanácsa** (képviselik: O. Segnana, J. Herrmann, K. Pleśniak és M. Simm, meghatalmazotti minőségben)

alperesek ellen,

támogatják őket:

Írország (képviselik: J. Quaney és A. Joyce, meghatalmazotti minőségben, segítők: E. Barrington és J. Cooke SC, valamint E. Carolan BL),

a **Francia Köztársaság** (képviselik: D. Colas és S. Ghiandoni, meghatalmazotti minőségben),

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (képviselik: V. Kaye, C. Brodie és M. Holt, meghatalmazotti minőségben, segítők: I. Rogers QC, valamint S. Abram és E. Metcalfe barristers),

* Az eljárás nyelve: lengyel.

az **Európai Bizottság** (képviselik: M. Van Hoof, C. Cattabriga és M. Owsiany-Hornung, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

beavatkozó felek,

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: R. Silva de Lapuerta, az első tanács elnöke, a második tanács elnökeként eljárva, J. L. da Cruz Vilaça, A. Arabadzjev (előadó), C. Lycourgos és J.-C. Bonichot bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: M. Aleksejev tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2015. szeptember 30-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2015. december 23-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Keresetlevelében a Lengyel Köztársaság a tagállamoknak a dohánytermékek és kapcsolódó termékek gyártására, kiszerezésére és értékesítésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezései közelítéséről és a 2001/37/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. április 3-i 2014/40/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 127., 1. o.) 2. cikke 25. pontjának, 6. cikke (2) bekezdése b) pontjának, 7. cikke (1)–(5) bekezdésének, 7. cikke első mondatának és 12–14. cikkének, valamint 13. cikke (1) bekezdése c) pontjának a megsemmisítését kéri.

Jogi háttér

Az Egészségügyi Világszervezet Dohányzás-ellenőrzési Keretegyezménye

- 2 Az Egészségügyi Világszervezet Dohányzás-ellenőrzési Keretegyezménye (a továbbiakban: FCTC), amelyet 2003. május 21-én írtak alá Genfben, és amelynek részes felei az Európai Unió és tagállamai is, preambulumának értelmében a szerződő felek elismerik, hogy egyrészt „tudományos bizonyítékok egyértelműen megállapították, hogy a dohányzás és a dohányfüst-expozíció halált, betegséget és rokkantságot okoz”, másrészt pedig, hogy „a cigaretta és néhány egyéb dohánytartalmú termék úgy van megalkotva, hogy függőséget hozzon létre és tartson fenn, és [...] hogy több összetevőjük és az általuk kibocsátott füst farmakológiailag aktív, toxikus, mutagén és karcinogén, valamint, hogy a dohányfüggőség külön kórképként van besorolva a betegségek legjelentősebb osztályozásaiban”.
- 3 Az FCTC „Nem érintkezések a dohánykereslet csökkentésére” című 7. cikke előírja:

„[...] A Részes Felek a 8–13. cikkek rendelkezései szerinti kötelezettségeik teljesítéséhez szükséges hatásos jogalkotói, végrehajtói, adminisztratív vagy más intézkedéseket hoznak és foganatosítanak, és együttműködnek egymással, értelemszerűen, közvetlenül vagy az illetékes nemzetközi testületeken keresztül ezek foganatosítása végett. [...] A Felek Konferenciája megfelelő irányelveket javasol e cikkek rendelkezéseinek alkalmazásához.”

- 4 Az FCTC 9. cikke, amely „A dohánytermékek összetételének szabályozása” címet viseli, ekképp rendelkezik:

„A Felek Konferenciája az illetékes nemzetközi testületekkel konzultálva irányelveket javasol a dohánytermékek összetételének és kibocsátásainak tesztelésére és mérésére, valamint az összetételek és kibocsátások szabályozására. Minden Részes Fél, amennyiben az illetékes nemzeti hatóságok azt jóváhagyják, hatékony jogalkotói, végrehajtói és igazgatási vagy egyéb intézkedéseket hoz és foganatosít ezeknek a teszteléseknek és méréseknek, illetve ennek a szabályozásnak a vonatkozásában.”

- 5 Az Egészségügyi Világszervezet Dohányzás-ellenőrzési Keretegyezménye 9. és 10. cikkének végrehajtására vonatkozó részleges iránymutatások (a továbbiakban: az FCTC 9. és 10. cikkének végrehajtására vonatkozó részleges iránymutatások) 1.1. pontja értelmében a részes feleket „arra ösztönzik, hogy az ezen iránymutatásokban ajánlott intézkedéseken túllépő intézkedéseket alkalmazzanak”.
- 6 E részleges iránymutatások „Összetevők (szabályozás)” című 3.1.2. pontja tartalmazza azokat az intézkedéseket, amelyeket a szerződő felek fogadhatnak el az összetevők szabályozása tekintetében, a következőket előírva:

„[...]

3.1.2.1 Általános rész Az összetevőknek a dohánytermékek vonzerejének csökkentésére irányuló szabályozása hozzájárulhat a dohányzás és a függőség arányának visszaszorításához mind az új, mind pedig a szokásos fogyasztók tekintetében. [...] [...]

3.1.2.2 Dohánytermékek

i. Az íz javítására szolgáló összetevők A dohányfüst keserű és kellemetlen jellege lényeges akadályt képez a kezdeti tapasztalatok és fogyasztás előtt. Dohányipari dokumentumok bebizonyították, hogy nagy erőfeszítésekre volt szükség e kellemetlen jellemzők enyhítéséhez. A füst kesernyés ízét többféleképpen is enyhíteni lehet, például különféle összetevők hozzáadásával, kiiktatva az ismert irritáló tulajdonságokkal rendelkező anyagokat, az irritációt egyéb, kellemes érzékszervi hatásokkal helyettesítve, vagy speciális anyagok hozzáadásával, illetve kiiktatásával megváltoztatva a dohánytermékek égéstermékének kémiai tulajdonságait. [...] A dohányfüst keserű ízének aromákkal történő elfedése hozzájárul a dohányzás elősegítéséhez és fenntartásához. Az alkalmazott aromák például a következők: benzaldehid, maltol, mentol, illetve vanília. Fűszereket és növényi kivonatokat is lehet használni a dohánytermékek ízének javítása céljából, például fahéjat, szegfűszeget, gyömbért és mentát.

Ajánlás A részes feleknek szabályozniuk – korlátozniuk vagy tiltaniuk – kell azon összetevők használatát, amelyek a dohánytermékek ízének javítására szolgálhatnak. [...]”

A 2014/40 irányelv

- 7 A 2014/40 irányelv (4), (7), (15)–(17), (33) és (60) preambulumbekzdése a következőképpen rendelkezik:

„(4) Más területeken még mindig jelentősek az eltérések a dohánytermékek és kapcsolódó termékek gyártására, kiserelésére és értékesítésére vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések között, ami akadályozza a belső piac zavartalan működését. A tudományos, piaci és nemzetközi fejlődés, illetve fejlemények fényében e különbségek a jövőben várhatóan nőni

fognak. Ez vonatkozik az elektronikus cigarettákra, az elektronikus cigarettához való utántöltő flakonokra (a továbbiakban: utántöltő flakonok), a dohányzási célú gyógynövénytermékekre, a dohánytermékek összetevőire és a dohánytermékből származó kibocsátásokra, a címkézés és csomagolás egyes szempontjaira, valamint a dohánytermékek határokon átnyúló távértékesítésére is.

[...]

- (7) Az uniós szintű jogalkotási fellépés [az FCTC] végrehajtásához is szükséges, amelynek rendelkezései az Unióra és tagállamaira nézve kötelezőek. [Az FCTC-nek] a dohánytermékek összetételének szabályozására, a dohánytermékek adatai nyilvánosságra hozatalának szabályozására, a dohánytermékek csomagolására és címkézésére, a reklámozásra és a dohánytermékek tiltott kereskedelmére vonatkozó rendelkezései különösen relevánsak. [Az FCTC] részes felei, így az Unió és tagállamai, [az FCTC] végrehajtására vonatkozó iránymutatásokat különböző konferenciák során konszenzussal fogadták el.

[...]

- (15) A dohánytermékek összetevőinek szabályozására vonatkozó harmonizált megközelítés hiánya hatással van a belső piac zavartalan működésére, valamint hátrányosan érinti az áruk Unión belüli szabad mozgását. Egyes tagállamok egyes összetevőket engedélyező vagy betiltó jogszabályokat fogadtak el, illetve ilyen értelmű, kötelező jellegű megállapodásokat kötöttek az ágazattal. Ennek eredményeként egyes összetevők egyes tagállamokban szabályozás alá tartoznak, míg másokban nem. A tagállamok emellett különböző megközelítést alkalmaznak a cigarettafilterben található adalékanyagok, valamint a dohányfüstöt színező adalékanyagok tekintetében. Harmonizáció nélkül a belső piac zavartalan működését gátló akadályok száma várhatóan nőni fog a következő években, figyelembe véve [az FCTC] és a vonatkozó iránymutatásai végrehajtását az Unió egészében, valamint az Unión kívüli jogrendszerekben szerzett tapasztalatokat. [Az FCTC-nek] a dohánytermékek összetételének szabályozására és a dohánytermékek nyilvánosságra hozatalának szabályozására vonatkozó iránymutatásai különösen arra szólítanak fel, hogy a dohánytermékekben ne legyenek felhasználhatók olyan összetevők, amelyek ízfokozó hatásúak, azt a benyomást keltik, hogy a dohánytermékek kedvező hatást gyakorolnak az egészségre, az energikussággal vagy a vitalitással hozhatók kapcsolatba, vagy színező tulajdonságaik vannak.
- (16) Az eltérő szabályozás valószínűségét tovább növelik az azokkal a dohánytermékekkel kapcsolatos aggályok, amelyek a dohány mellett más, jellegzetes ízesítést tartalmaznak, és amelyek így hozzájárulhatnak a dohányzásra való rászokáshoz, vagy befolyásolhatják a dohányfogyasztási szokásokat. El kell kerülni az olyan intézkedéseket, amelyek indokolatlan különbséget tesznek a különböző fajtájú ízesített cigaretták között. A nagyobb értékesítési volumenű, jellegzetes ízesítésű dohánytermékeket azonban hosszabb idő alatt, fokozatosan kell kivezetni azért, hogy a fogyasztóknak kellő idő álljon a rendelkezésére a más termékekre történő átálláshoz.
- (17) A jellegzetes ízesítésű dohánytermékek betiltása nem jelenti az egyes adalékanyagok használatának teljes kizárását, viszont kötelezi a gyártót, hogy olyan mértékben csökkentse az adalékanyagokat vagy az adalékanyagok kombinációját, hogy használatuk ne eredményezzen jellegzetes ízt. [...]

[...]

- (33) A dohánytermékek határokon átnyúló távértékesítése elősegítheti az ezen irányelvnek nem megfelelő dohánytermékekhez való hozzájutást. Emellett növeli a fiatalok dohánytermékekhez való hozzájutásának kockázatát is. Következésképpen fennáll annak a veszélye, hogy sérül a dohánytermékek ellenőrzéséről szóló jogszabályok érvényesülése. A

tagállamoknak ezért meg kell engedni, hogy megtilthassák a határokon átnyúló távértékesítést. Ahol nem tiltott a dohánytermékek határokon átnyúló távértékesítése, indokolt közös szabályokat megállapítani az efféle értékesítéssel foglalkozó kiskereskedelmi egységek bejegyzésére vonatkozóan, hogy biztosítani lehessen ezen irányelv hatékony érvényesülését. [...]

[...]

(60) Mivel ezen irányelv célját, nevezetesen a dohánytermékek és kapcsolódó termékek gyártására, kiszerezésére és értékesítésére vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban léptéke és hatása miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az [EUSZ 5. cikkben] foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket”.

8 A 2014/40 irányelv „Tárgy” című 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ezen irányelv célja a tagállamok azon törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítése, amelyek a következőkre vonatkoznak:

- a) a dohánytermékek összetevői és kibocsátásai, valamint az ezekhez kapcsolódó jelentéstételi kötelezettségek, beleértve a cigarettánkénti legmagasabb kátrány-, nikotin- és szén-monoxid-kibocsátási szintet is;
- b) a dohánytermékek címkézésének és csomagolásának egyes vonatkozásai, beleértve a csomagolási egységen és bármely gyűjtőcsomagon megjelenő egészségvédő figyelmeztetéseket, valamint a dohánytermékeknek az ezen irányelvnek való megfelelése biztosítására szolgáló, e termékekre alkalmazandó nyomon követhetőségi és biztonsági elemeket;
- c) a szájon át fogyasztott dohánytermékek forgalomba hozatalának tilalma;
- d) a dohánytermékek határokon átnyúló távértékesítése;
- e) az új dohánytermék-kategóriákra vonatkozó értesítés benyújtására vonatkozó kötelezettség;
- f) a dohánytermékekhez kapcsolódó egyes termékek – nevezetesen az elektronikus cigaretták és az utántöltő flakonok, valamint a dohányzási célú gyógynövénytermékek – forgalomba hozatala és címkézése;

a dohány- és a kapcsolódó termékek belső piaca zavartalan működésének elősegítése érdekében, kiindulásként az emberi egészség védelmének magas szintjét alapul véve, különös tekintettel a fiatalok egészségének védelmére, valamint az [FCTC] szerinti kötelezettségeinek való megfelelés céljából.”

9 Az említett irányelv „Fogalom meghatározások” című 2. cikkének 25. pontja akként rendelkezik, hogy ezen irányelv alkalmazásában:

„»jellegzetes ízesítés«: a dohánytól eltérő, adalékanyag vagy adalékanyagok kombinációjának használatából adódó, egyértelműen észlelhető – többek között gyümölcs, fűszer, gyógynövény, alkohol, cukorka, mentol vagy vanília – illat vagy íz, amely a dohánytermék fogyasztása előtt vagy során érzékelhető.”

- 10 A 2014/40 irányelvnek „A prioritási listán szereplő adalékanyagok és fokozott jelentéstételi kötelezettségek” című 6. cikke szerint:

„(1) Az 5. cikk szerinti jelentéstételi kötelezettség mellett a prioritási listán szereplő, cigarettában és cigarettadohányban megtalálható bizonyos adalékanyagokra fokozott jelentéstételi kötelezettség vonatkozik. A Bizottság végrehajtási aktusokat fogad el, amelyben meghatározza, illetve ezt követően aktualizálja ezen adalékanyagok prioritási listáját. Ezen a listán azokat az adalékanyagokat kell feltüntetni. [...]

[...]

(2) A prioritási listán szereplő minden egyes adalékanyag esetében a tagállamok előírják az (1) bekezdés szerinti prioritási listán szereplő adalékanyagokat tartalmazó cigaretta és cigarettadohány gyártói és importőrei számára, hogy végezzenek átfogó tanulmányokat, amelyekben minden egyes érintett adalékanyag vonatkozásában meg kell vizsgálni, hogy az adalékanyag:

[...]

b) eredményez-e jellegzetes ízt;

[...]”

- 11 Az említett irányelvnek „Az összetevőkre vonatkozó szabályozás” című 7. cikke így rendelkezik:

„(1) A tagállamok megtiltják a jellegzetes ízesítésű dohánytermékek forgalomba hozatalát.

A tagállamok nem tilthatják meg a dohánytermékek előállításához nélkülözhetetlen adalékanyagok – például az érlelési folyamat során elveszett cukortartalmat pótló cukor – használatát, amennyiben az adalékanyagok nem eredményeznek jellegzetes ízesítésű terméket, és nem növelik jelentős vagy mérhető módon a dohánytermék függőséget okozó hatását, toxicitását, vagy [rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító] tulajdonságait.

A tagállamok értesítik a Bizottságot az e bekezdés alapján meghozott intézkedésekről.

(2) A Bizottság végrehajtási aktusok útján valamely tagállam kérelmére meghatározza vagy saját kezdeményezésére meghatározhatja, hogy egy dohánytermék az (1) bekezdés hatálya alá tartozik-e. E végrehajtási aktusokat a 25. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással kell elfogadni.

(3) A Bizottság végrehajtási aktusok útján egységes szabályokat fogad el az annak meghatározására szolgáló eljárásokra vonatkozóan, hogy egy dohánytermék az (1) bekezdés hatálya alá tartozik-e. E végrehajtási aktusokat a 25. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással kell elfogadni.

(4) Uniós szintű független tanácsadó testületet kell létrehozni. A tagállamok és a Bizottság az e cikk (1) és (2) bekezdése szerinti intézkedések meghozatala előtt konzultálhatnak a testülettel. A Bizottság végrehajtási aktusok útján eljárásokat fogad el a testület létrehozására és működésére vonatkozóan.

E végrehajtási aktusokat a 25. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással kell elfogadni.

(5) Arra az esetre, ha bizonyos adalékanyagoknak vagy azok kombinációjának szintje vagy koncentrációja e cikk (1) bekezdése szerint tilalmakat eredményez legalább három tagállamban, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 27. cikk szerint felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a jellegzetes ízt eredményező adalékanyagok vagy adalékanyagok kombinációja megengedett legmagasabb szintjének megállapítására.

[...]

(7) A tagállamok megtiltják az alkotóelemeikben – például a szűrőben, a papírban, a csomagolásban, a kapszulában, illetve az érintett dohánytermék illatát vagy az ízét vagy füstintenzitásának megváltoztatását lehetővé tevő minden technikai megoldásban – ízesítést tartalmazó dohánytermékek forgalomba hozatalát. [...]

[...]

(12) A cigarettától és a cigarettadohánytól eltérő dohánytermékek mentesülnek az (1) és a (7) bekezdésben foglalt tilalmak alól. A Bizottság a 27. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el e mentesség meghatározott termék kategória tekintetében történő visszavonására, amennyiben a Bizottság jelentése megállapítja, hogy a körülményekben jelentős változást történt.

(13) A tagállamok és a Bizottság a dohánytermékek gyártóinak és importőreinek arányos díjakat számíthatnak fel annak megvizsgálásáért, hogy az adott dohánytermék tartalmaz-e jellegzetes ízesítést, hogy felhasználtak-e tiltott adalékanyagokat vagy ízesítést, és hogy a dohánytermék olyan mennyiségben tartalmaz-e adalékanyagot, hogy az jelentős és mérhető módon megnöveli az érintett dohánytermék mérgező vagy függőséget okozó hatását, vagy [rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító] tulajdonságait.

(14) Az olyan jellegzetes ízesítésű dohánytermékek esetében, amelyeknek uniós szintű értékesítési volumene valamely termék kategóriában 3%-os vagy azt meghaladó, e cikk rendelkezései 2020. május 20-i hatállyal alkalmazandók.

[...]”

12 A 2014/40 irányelv „Termékismertetés” című 13. cikkének szövege a következő:

„(1) A csomagolási egység és a gyűjtőcsomagok címkézése, valamint maga a dohánytermék nem tartalmazhat olyan elemet vagy megoldást, amely:

[...]

c) ízre, illatra, ízesítőanyagra vagy más adalékanyagra, illetve ezek hiányára utal;

[...]”

13 Az említett irányelv „Dohánytermékek határokon átnyúló távértékesítése” című 18. cikke az (1) bekezdésében többek között akként rendelkezik, hogy a tagállamok megtilthatják a dohánytermékek fogyasztók részére történő, határokon átnyúló távértékesítését.

14 Ugyanezen irányelv 29. cikke értelmében a tagállamoknak ezen irányelv rendelkezéseit legkésőbb 2016. május 20-ig kell átültetniük a nemzeti jogrendszerükbe, és azokat ezen időponttól kezdve kell alkalmazni.

A Bíróság előtti eljárás és a felek kérelmei

- 15 A Lengyel Köztársaság azt kéri, hogy a Bíróság:
- semmisítse meg a 2014/40 irányelv 2. cikkének 25. pontját, 6. cikke (2) bekezdésének b) pontját, 7. cikkének (1)–(5) bekezdését, 7. cikkének első mondatát és 12–14. cikkét, valamint 13. cikke (1) bekezdésének c) pontját (a továbbiakban: megtámadott rendelkezések), és
 - az Európai Parlamentet és az Európai Unió Tanácsát kötelezze a költségek viselésére.
- 16 A Parlament és a Tanács azt kéri, hogy a Bíróság:
- utasítsa el a keresetet, és
 - a Lengyel Köztársaságot kötelezze a költségek viselésére.
- 17 A Parlament és a Tanács elsődlegesen azt kéri, hogy a Bíróság, amennyiben szándékában állna megsemmisíteni a 2014/40 irányelv megtámadott rendelkezéseit, az EUMSZ 264. cikk második bekezdése alapján rendelje el, hogy azoknak a joghatásai maradjanak fenn addig, amíg a szóban forgó területen új szabályozást nem fogadnak el.
- 18 A 2014. december 11-i határozatokban Romániának megengedték a Lengyel Köztársaság kérelmeinek támogatása érdekében történő beavatkozást, míg a Francia Köztársaságnak, Írországnak, az Egyesült Királyságnak, valamint a Bizottságnak megengedték a Parlament és a Tanács kérelmeinek támogatása érdekében történő beavatkozást.

A keresetről

- 19 Megsemmisítés iránti kérelmének alátámasztása érdekében a Lengyel Köztársaság három jogalapot hoz fel, amelyeket az EUMSZ 114. cikk, az arányosság elve, valamint a szubszidiaritás elve megsértésére alapít.

Az elfogadhatóságról

- 20 A Tanács azt állítja, hogy az a jogalap, amelyet a Lengyel Köztársaság állítólag az egyenlő bánásmód elvének megsértésére alapított, elfogadhatatlan azon az alapon, hogy azt a válaszbeadványban elkésztetten hozta fel, ennél fogva pedig az a Bíróság eljárási szabályzata 127. cikkének (1) bekezdése értelmében vett új jogalappal minősül.
- 21 Ez az elfogadhatatlansági kifogás azonban a Lengyel Köztársaság által felhozott jogalapok és érvek téves olvasatán alapul. Jóllehet kétségkívül igaz, hogy e tagállam több alkalommal, így többek között a keresetlevelében is azt állította, hogy a mentoltartalmú dohánytermékek a jellegzetes ízesítésű egyéb dohánytermékekétől eltérő különleges helyzetben vannak, nem hozott fel az egyenlő bánásmód elvének megsértésére alapított önálló jogalapot, mint azt egyébként a tárgyaláson is megerősítette, hanem csupán arra szorítkozott, hogy ezzel az érveléssel alátámassza a három a felhozott jogalapot.
- 22 E feltételek mellett az elfogadhatatlansági kifogást el kell utasítani.

A megtámadott rendelkezések jogszerűségéről

Az EUMSZ 114. cikk megsértésére alapított első jogalapról

– A felek érvei

- 23 A Lengyel Köztársaság azt állítja, hogy az EUMSZ 114. cikk nem képez megfelelő jogalapot a 2014/40 irányelv megtámadott rendelkezéseinek elfogadásához, amennyiben e rendelkezések megtiltják a jellegzetes ízként mentolt tartalmazó dohánytermékek forgalmazását, illetve amennyiben szorosan kapcsolódnak e tilalomhoz.
- 24 E tekintetben a Lengyel Köztársaság úgy véli, hogy az említett irányelv elfogadása szempontjából az uniós jogalkotónak a mentolt tartalmazó dohánytermékeket meg kellett volna különböztetnie a jellegzetes ízesítésű egyéb dohánytermékektől, először is azért, mert az előbbiek hosszú ideje jelen vannak a piacon, ami „hagyományos” jelleget kölcsönöz nekik, másodsor az eltérő ízjellemzőik miatt, amennyiben a mentol nem fed el teljesen a dohány ízet és illatát, harmadszor pedig azért, mert a mentoltartalmú dohánytermékek nem annyira vonzóak a fiatalkorúak számára, mint a jellegzetes ízesítésű egyéb dohánytermékek.
- 25 Az eddigieket figyelembe véve a Lengyel Köztársaság mindenekelőtt azt állítja, hogy az uniós jogalkotó nem bizonyította, hogy ugyanezen irányelv elfogadásának időpontjában eltérések álltak volna fenn a nemzeti szabályozások között konkrétan a mentolnak a dohánytermékek adalékanyagaként történő felhasználását illetően. Továbbá nem állnak fenn olyan objektív okok sem, amelyek alapján valószínűnek lehetne tartani, hogy a jövőben eltérések alakulnak ki e szabályozások között. Végül, mivel a „jellegzetes ízesítés” fogalmát a 2014/40 irányelv nem határozza meg kellő pontossággal, e fogalom nemzeti szintű átültetése és alkalmazása eltéréseket eredményezne a szabályozások és a kérdéssel kapcsolatos nemzeti gyakorlatok között.
- 26 Románia úgy véli, hogy a megtámadott rendelkezések célja nem a belső piac működési feltételeinek javítása, mint azt pedig az EUMSZ 114. cikk megköveteli, hanem elsődlegesen az egészségvédelem magas szintjének biztosítására irányulnak, miközben az EUMSZ 168. cikk (5) bekezdése e területen kizár bármilyen harmonizációt. Figyelembe véve ugyanis a mentoltartalmú dohánytermékek fogyasztási szintjét illetően a tagállamok között fennálló jelentős eltéréseket, e termékek elhanyagolható piaci részesedését és a tagállamok közötti kereskedelem csekély jelentőségét, az említett termékek forgalmazásának tilalma nem járulna hozzá a belső piac zavartalan működéséhez.
- 27 A Parlament, a Tanács és a Bizottság először is azt állítja, hogy mivel az uniós jogalkotó úgy döntött, hogy az összes ízesítést egyformán kezeli, azt kell megvizsgálni, hogy vannak-e a nemzeti szabályozások között olyan eltérések, amelyek a jellegzetes ízt biztosító, összességükben vizsgált valamennyi adalékanyagot illetően hatással lehetnek a belső piac működésére. Márpedig ezen intézmények, Írország és az Egyesült Királyság szerint az ilyen eltérések fennállása világosan kitűnik a Bizottság által készített 2021. december 19-i, a tagállamoknak a dohánytermékek és kapcsolódó termékek gyártására, kizserelésére és értékesítésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezései közelítéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatához (SWD (2012) 452 végleges) tartozó hatásvizsgálatból (a továbbiakban: hatásvizsgálat).
- 28 Másodsor, valószínű, hogy a tárgybeli nemzeti szabályozások heterogén módon alakulnak, tekintettel különösen az FCTC 9. és 10. cikkének végrehajtására vonatkozó részleges iránymutatásokra. Például a Németországi Szövetségi Köztársaság megtiltotta a mentolkapszulák forgalmazását.
- 29 Harmadsor, a Parlament, a Tanács és a Bizottság azt állítja, hogy a „jellegzetes ízesítés” fogalmát általánosan és elvontan határozták meg. A tagállamok feladata, hogy a Bizottsággal együttműködve és az általa meghatározott ismérvek alapján konkrétan azonosítsák az ilyen ízesítést tartalmazó

termékeket. E tekintetben a 2014/40 irányelv 7. cikkének (2) és (5) bekezdése által bevezetett mechanizmusok lehetővé teszik a jogbiztonság biztosítását, valamint a jellegzetes ízesítések tilalmának egységes alkalmazását.

- 30 Végül a fenti intézmények vitatják azt az állítást, amely szerint a jellegzetes ízesítésű dohánytermékek piaci részesedése és e termékek tagállamok közötti kereskedelme elhanyagolható lenne.

– A Bíróság álláspontja

- 31 Az EUMSZ 114. cikk (1) bekezdése szerint a Parlament és a Tanács elfogadja azokat a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítésére vonatkozó intézkedéseket, amelyek tárgya a belső piac megteremtése és működése.

- 32 E tekintetben, bár a nemzeti szabályozások közötti eltérések egyszerű megállapítása nem elegendő az EUMSZ 114. cikk alkalmazásának igazolásához, nem ez a helyzet a tagállamok olyan törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezései közötti eltérések esetében, amelyek gátolják az alapvető szabadságok érvényesülését, és ezáltal közvetlenül érinthetik a közös piac működését (lásd ebben az értelemben: Németország kontra Parlament és Tanács ítélet, C-376/98, EU:C:2000:544, 84. és 95. pont; British American Tobacco [Investments] és Imperial Tobacco ítélet, C-491/01, EU:C:2002:741, 59. és 60. pont; Arnold André ítélet, C-434/02, EU:C:2004:800, 30. pont; Swedish Match ítélet, C-210/03, EU:C:2004:802, 29. pont; Németország kontra Parlament és Tanács ítélet, C-380/03, EU:C:2006:772, 37. pont; Vodafone és társai ítélet, C-58/08, EU:C:2010:321, 32. pont).

- 33 Az állandó ítélkezési gyakorlatból továbbá az következik, hogy az EUMSZ 114. cikke mint jogalapra akkor lehet hivatkozni, ha a nemzeti szabályozások eltérő alakulásából adódó jövőbeni kereskedelmi akadályok megelőzése a cél, az ilyen akadályok keletkezésének valószínűnek kell lennie, és a kifogásolt intézkedésnek ezen akadályok megelőzésére kell irányulnia (British American Tobacco [Investments] és Imperial Tobacco ítélet, C-491/01, EU:C:2002:741, 61. pont; Arnold André ítélet, C-434/02, EU:C:2004:800, 31. pont; Swedish Match ítélet, C-210/03, EU:C:2004:802, 30. pont; Németország kontra Parlament és Tanács ítélet, C-380/03, EU:C:2006:772, 38. pont; Vodafone és társai ítélet, C-58/08, EU:C:2010:321, 33. pont).

- 34 A Bíróság egyébként úgy ítélte meg, hogy amint fennállnak az EUMSZ 114. cikke mint jogalapra való hivatkozás feltételei, az uniós jogalkotó nem lehetne akadályoztatva abban, hogy e jogalapra hivatkozzon abból a tényből kifolyólag, hogy a közegészség védelme meghatározó a kiválasztandó cselekvés tekintetében (British American Tobacco [Investments] és Imperial Tobacco ítélet, C-491/01, EU:C:2002:741, 62. pont; Arnold André ítélet, C-434/02, EU:C:2004:800, 32. pont; Swedish Match ítélet, C-210/03, EU:C:2004:802, 31. pont; Németország kontra Parlament és Tanács ítélet, C-380/03, EU:C:2006:772, 39. pont).

- 35 Másfelől ki kell emelni, hogy az EUMSZ 168. cikk (1) bekezdésének első albekezdése előírja, hogy az emberi egészség magas szintű védelmét biztosítani kell az Unió minden politikájának és akciótervének meghatározásakor és végrehajtásakor, és az EUMSZ 114. cikk (3) bekezdése kifejezetten megköveteli, hogy az elvégzett jogharmonizáció során a személyek egészségének magas szintű védelmét biztosítsák (British American Tobacco [Investments] és Imperial Tobacco ítélet, C-491/01, EU:C:2002:741, 62. pont; Arnold André ítélet, C-434/02, EU:C:2004:800, 33. pont; Swedish Match ítélet, C-210/03, EU:C:2004:802, 32. pont; Németország kontra Parlament és Tanács ítélet, C-380/03, EU:C:2006:772, 40. pont).

- 36 A fentiekből az következik, hogy ha léteznek kereskedelmi akadályok, vagy valószínű, hogy a jövőben felmerülnek ilyenek amiatt, mert a tagállamok eltérő intézkedéseket hoztak vagy hoznak valamely termékkel vagy termékek valamely kategóriájával kapcsolatban, és ezáltal a védelem különböző szintjeit biztosítják, az érintett termék vagy termékek szabad mozgását akadályozva ezzel a Unión belül, az

EUMSZ 114. cikk felhatalmazza az uniós jogalkotót arra, hogy egyrészt az említett cikk (3) bekezdésével, másrészt az EUM-Szerződésben szereplő vagy az ítélkezési gyakorlat által kialakított jogelvekkel – különösen az arányosság elvével – összhangban lévő megfelelő intézkedések elfogadásával beavatkozzon (Arnold André ítélet, C-434/02, EU:C:2004:800, 34. pont; Swedish Match ítélet, C-210/03, EU:C:2004:802, 33. pont; Németország kontra Parlament és Tanács ítélet, C-380/03, EU:C:2006:772, 41. pont).

- 37 Azt is meg kell állapítani, hogy az EUMSZ 114. cikkben szereplő „[jogszabályok] közelítésére vonatkozó intézkedések” kifejezéssel a Szerződés alkotói a kívánt eredmény elérése céljából – a harmonizálandó terület általános összefüggései és sajátos körülményei függvényében – mérlegelési jogkört kívántak biztosítani az uniós jogalkotó számára a közelítés legmegfelelőbb módját illetően, különösen azokban a tárgykörökben, amelyeket összetett műszaki sajátosságok jellemeznek (Németország kontra Parlament és Tanács ítélet, C-380/03, EU:C:2006:772, 42. pont; Egyesült Királyság kontra Parlament és Tanács ítélet, C-270/12, EU:C:2014:18, 102. pont).
- 38 A körülmények függvényében ezek a megfelelő eszközök valamennyi tagállamot kötelezhetik az érintett termék vagy termékek forgalmazásának engedélyezésére, az ilyen engedélyezési kötelezettség bizonyos feltételekhez kötésére, például egy termék vagy bizonyos termékek forgalmazásának átmeneti vagy végleges tilalmára (Arnold André ítélet, C-434/02, EU:C:2004:800, 35. pont; Swedish Match ítélet, C-210/03, EU:C:2004:802, 34. pont; Alliance for Natural Health és társai ítélet, C-154/04 et C-155/04, EU:C:2005:449, 33. pont ; Németország kontra Parlament és Tanács ítélet, C-380/03, EU:C:2006:772, 43. pont).
- 39 A fenti elvek alapján kell a Bíróságnak megvizsgálnia, hogy teljesülnek-e annak feltételei, hogy az EUMSZ 114. cikkre mint a 2014/40 irányelv megtámadott rendelkezéseinek jogalapjára lehessen hivatkozni.
- 40 A Lengyel Köztársaság által a megsemmisítés iránti kérelmének alátámasztása érdekében felhozott érvek konkrétan a mentol mint jellegzetes ízesítés tilalmára vonatkoznak. Ez az érvelés így azon az előfeltevésen alapul, amely szerint a mentoltartalmú dohánytermékek a jellegzetes ízesítésű egyéb dohánytermékekhez képest különleges helyzetben vannak, vagyis az uniós jogalkotó az ilyen dohánytermékek tilalmának jogalapjaként nem hivatkozhatott volna az EUMSZ 114. cikkre anélkül, hogy előtte bizonyította volna, hogy a különösen mentolt tartalmazó dohánytermékek forgalmazását illetően tényleges vagy valószínű eltérések állnak fenn a tagállami szabályozások között.
- 41 Először is tehát azt kell megvizsgálni, hogy ahhoz, hogy az EUMSZ 114. cikk a megtámadott rendelkezések megfelelő jogalapját képezhesse, az uniós jogalkotónak bizonyítania kellett volna-e, hogy konkrétan a mentol mint jellegzetes ízesítést tartalmazó dohánytermékeket illetően olyan eltérések állnak fenn a nemzeti szabályozások között, amelyek akadályozhatják a dohánytermékek szabad mozgását, illetve valószínű, hogy a jövőben felmerülnek ilyen eltérések.
- 42 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az uniós jogalkotó úgy döntött, hogy valamennyi jellegzetes ízesítésű cigaretta és sodort dohánytermék tekintetében egységes szabályokat állapít meg. Mint az kitűnik a 2014/40 irányelv (16) preambulumbekkezdéséből, az uniós jogalkotó megítélése szerint e termékek hozzájárulhatnak a dohányzásra való rászokáshoz, vagy befolyásolhatják a dohányfogyasztási szokásokat.
- 43 Ezenkívül, mint azt az említett irányelv (15) preambulumbekkezdése is alátámasztja, az uniós jogalkotó figyelembe vette az FCTC 9. és 10. cikkének végrehajtására vonatkozó részleges iránymutatásokat, amelyek a különösen arra szólítanak fel, hogy a dohánytermékekben ne legyenek felhasználhatók olyan összetevők, amelyek ízfokozó hatásúak, azt a benyomást keltik, hogy a dohánytermékek kedvező hatást gyakorolnak az egészségre, az energikussággal vagy a vitalitással hozhatók kapcsolatba, vagy színező tulajdonságaik vannak.

- 44 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a dohánytermékekhez hozzáadható különböző ízesítések között az említett részleges iránymutatások sem tesznek különbséget. Épp ellenkezőleg, ugyanezen részleges iránymutatások 3.1.2.2. szakasza azon összetevők használatának szabályozására – korlátozására vagy tiltására – tesz ajánlást, amelyek a dohánytermékek ízének javítására szolgálhatnak. E szakasz kifejezetten hivatkozik a mentolra mint olyan ízesítésre, amely elfedi a dohányfüst kesernyés ízét, továbbá hozzájárul a dohányzás elősegítéséhez és fenntartásához.
- 45 Jóllehet igaz, hogy az FCTC-re vonatkozó iránymutatásoknak nincs kötelező ereje, az FCTC 7. és 9. cikke értelmében ezen iránymutatásoknak az a célja, hogy segítsék a szerződő feleket a megállapodás kötelező erejű rendelkezéseinek alkalmazásában.
- 46 Ezenkívül ezek az iránymutatások a rendelkezésre álló legjobb tudományos eredményeken, valamint az FCTC-ben részes felek tapasztalatán alapulnak, mint az kitűnik azok 1.1. pontjából, továbbá azokat a részes felek – köztük az Unió és tagállamai – közötti konszenzussal fogadták el, mint azt a 2014/40 irányelv (7) preambulumbekzdése megállapítja.
- 47 Következésképpen az így kidolgozott ajánlások arra irányulnak, hogy jelentősen befolyásolják a szóban forgó területen az Unió által elfogadott szabályozás tartalmát, mint azt alátámasztja az uniós jogalkotó azon kifejezett döntése, hogy az irányelv elfogadása során figyelembe vegye ezeket az ajánlásokat, amit a 2014/40 irányelv (7) és (15) preambulumbekzdése is megemlíti.
- 48 Az eddigiekből következik, hogy a jellegzetes ízesítésű – legyen az mentol vagy egyéb ízesítés – dohánytermékek egyrészt egymásnak megfelelő objektív jellemzőkkel rendelkeznek, másrészt pedig hasonló hatásokat gyakorolnak a dohányzás megkezdésére és fenntartására.
- 49 A Lengyel Köztársaság által e tekintetben előadott kifogásoknak nem lehet helyt adni.
- 50 Mindenekelőtt ugyanis az a körülmény, hogy a mentoltartalmú dohánytermékek „hagyományos” termékeknek minősülnek amiatt, hogy hosszú ideje jelen vannak az európai piacon, nem változtat semmit azon a megállapításon, hogy az objektív jellemzőik lényegében hasonlóak a jellegzetes ízesítésű egyéb dohánytermékek jellemzőihez, amennyiben az ízesítésük elfedi vagy enyhíti a dohányfüst kesernyés ízét.
- 51 Ráadásul, mint azt a főtanácsnok az indítványának 54. pontjában megállapította, jóllehet igazolható lehet, hogy egyes termékekre az újszerűségüknél fogva különleges, sőt szigorúbb szabályok vonatkoznak (Arnold André ítélet, C-434/02, EU:C:2004:800, 69. pont; Swedish Match ítélet, C-210/03, EU:C:2004:802, 71. pont), ebből nem vonható le *a contrario* az a következtetés, hogy a piacon hosszú ideje jelen lévő termékekre önmagában emiatt kevésbé szigorú szabályozást kelljen alkalmazni.
- 52 Továbbá, még ha megalapozottnak is feltételezzük azt az állítást, amely szerint a mentol nem annyira vonzó a fiatalok számára, mint a többi ízesítés, amit egyébként az alperesek vitatnak, ez az állítás önmagában nem meggyőző erejű. Elegendő ugyanis megjegyezni, hogy a szóban forgó termékek vonzerejét nem lehet kizárólag egyetlen fogyasztói csoport ízlése és szokásai alapján, a többiekétől elvonatkoztatva vizsgálni.
- 53 E tekintetben hozzá kell tenni, hogy az FCTC 9. és 10. cikkének végrehajtására vonatkozó részleges iránymutatások 3.1.2.1. és 3.1.2.2. szakasza szerint a mentol a kellemes ízével arra irányul, hogy a dohánytermékeket vonzóbbá tegye a fogyasztók számára, továbbá hogy e termékek vonzerejének csökkentése hozzájárulhat a dohányzás és a függőség arányának visszaszorításához mind az új, mind pedig a szokásos fogyasztók tekintetében.

- 54 Végül azon állítást illetően, amely szerint a mentoltartalmú dohánytermékek ízjellemzői különböznek a jellegzetes ízesítésű egyéb dohánytermékek ízjellemzőitől, amennyiben az utóbbiaktól eltérően az előbbiek nem fedik el teljesen a dohány ízet és illatát, meg kell állapítani, hogy ez az állítás nincs kellően alátámasztva. Ugyanis, jóllehet nem zárható ki, hogy bizonyos ízesítések különböző mértékben változtatják meg a dohány ízet vagy illatát, ez nem változtat azon, hogy minden ízesítés – ideértve a mentolt is – elfedi vagy enyhíti a dohányfüst kesernyés ízet, továbbá hozzájárul a dohányzás elősegítéséhez és fenntartásához, mint az a jelen ítélet 44. pontjában megállapítást nyert.
- 55 E feltételek mellett a Lengyel Köztársaság érvelése valójában arra irányul, hogy indokolatlan bánásmódbeli eltéréseket vezessenek be az olyan dohánytermékek ugyanazon kategóriáján belül, amelyeknek az objektív jellemzői hasonlóak.
- 56 Ezért ahhoz, hogy az EUMSZ 114. cikk a 2014/40 irányelv megtámadott rendelkezéseinek megfelelő jogalapját képezhesse, elegendő annak bizonyítása, hogy az összességükben vizsgált jellegzetes ízesítésű dohánytermékeket illetően olyan eltérések állnak fenn a nemzeti szabályozások között, amelyek akadályozhatják e termékek szabad mozgását, illetve valószínű, hogy a jövőben felmerülnek ilyen eltérések.
- 57 Másodsor, az ilyen eltérések fennállását illetően meg kell állapítani, hogy az említett irányelv (15) preambulumbekzdéséből, valamint a jelen ítélet 27. pontjában említett hatásvizsgálatból (1. rész, 34. o., valamint 4. rész, 6. és azt követő oldalak) kitűnik, hogy ugyanezen irányelv elfogadása idején jelentős eltérések álltak fenn a tagállami szabályozások között, amennyiben bizonyos tagállamok az engedélyezett vagy tiltott ízesítések eltérő jegyzékeit állították össze, míg mások e kérdésben nem fogadtak el különleges szabályozást.
- 58 Hasonlóképp, valószínűnek tűnik, hogy uniós szinten elfogadott intézkedések hiányában a jellegzetes ízesítést – köztük mentolt – tartalmazó dohánytermékek vonatkozásában nemzeti szinten egymással össze nem illő szabályozásokat alakítottak volna ki.
- 59 Mint az ugyanis a jelen ítélet 44. pontjában megállapítást nyert, az FCTC 9. és 10. cikkének végrehajtására vonatkozó részleges iránymutatások azt ajánlják a részes feleknek, hogy „szabályoz[zák] – korlátoz[zák] vagy tilt[sák] – [...] azon összetevők használatát, amelyek a dohánytermékek ízének javítására szolgálhatnak”, ideértve a mentolt is.
- 60 Mivel e részleges iránymutatások ezáltal jelentős mérlegelési mozgásteret biztosítanak a szerződő feleknek, azok alapján kellő valószínűséggel előrelátható, hogy uniós szinten elfogadott intézkedések hiányában a kérdéssel kapcsolatos nemzeti szabályozások heterogén módon alakulhattak volna, ideértve a mentol használatával kapcsolatos szabályokat is.
- 61 A 2014/40 irányelv 7. cikke viszont azáltal, hogy megtiltja a jellegzetes ízesítésű dohánytermékek forgalmazását, épp a tagállami szabályozások ilyen heterogén alakulását előzi meg.
- 62 Harmadszor, azon érvet illetően, amely szerint a megtámadott rendelkezések az EUMSZ 114. cikkben előírtakkal ellentétben nem a belső piac működési feltételeinek javítására irányulnak, a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy a dohánytermékek piaca olyan piac, amelyen belül a tagállamok közötti kereskedelem viszonylag jelentős részt képvisel, ezért pedig az olyan feltételekre vonatkozó nemzeti szabályok, amelyeknek az ilyen termékeknek meg kell felelniük, így különösen az összetételükre vonatkozó szabályok uniós szintű harmonizáció hiányában a természetüknél az áruk szabad mozgásának akadályát képezhetik (lásd ebben az értelemben: *British American Tobacco [Investments]* és *Imperial Tobacco* ítélet, C-491/01, EU:C:2002:741, 64. pont).
- 63 Emlékeztetni kell arra is, hogy a jelen ítélet 38. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében az EUMSZ 114. cikk alapján elfogadható intézkedések többek között abból állhatnak, hogy átmenetileg vagy véglegesen megtiltják egy vagy több termék forgalmazását.

- 64 Következésképpen a dohánytermékek összetételével kapcsolatos nemzeti szabályozások közötti eltérések megszüntetése, illetve az ilyen szabályozások heterogén alakulásának megelőzése – ideértve a bizonyos adalékanyagok uniós szintű megtiltását is – arra irányul, hogy elősegítse az érintett termékek belső piacának zavartalan működését.
- 65 Negyedszer, azon állítást illetően, amely szerint a jellegzetes ízesítések megtiltása nem a belső piac működésének javítását, hanem épp ellenkezőleg, a „jellegzetes ízesítés” fogalmának pontatlansága folytán a kérdéssel kapcsolatos nemzeti szintű eltérések felmerülését eredményezi a 2014/40 irányelv átültetése során, meg kell állapítani, hogy e fogalmat ezen irányelv 2. cikkének 25. pontja akként határozza meg, hogy az „a dohánytól eltérő, adalékanyag vagy adalékanyagok kombinációjának használatából adódó, egyértelműen észlelhető – többek között gyümölcs, fűszer, gyógynövény, alkohol, cukorka, mentol vagy vanília – illat vagy íz, amely a dohánytermék fogyasztása előtt vagy során érzékelhető”.
- 66 Az említett irányelv 7. cikkének (2)–(5) bekezdése három olyan mechanizmusról rendelkezik, amelyek célja az ilyen ízesítésű dohánytermékek meghatározása. Így egyrészt, e 7. cikk (2) bekezdése értelmében a Bizottság végrehajtási aktusok útján valamely tagállam kérelmére meghatározza vagy saját kezdeményezésére meghatározhatja, hogy egy dohánytermék a jellegzetes ízesítések tilalmának hatálya alá tartozik-e. Másrészt, ugyanezen cikk (3) bekezdése értelmében a Bizottság feladata, hogy végrehajtási aktusok útján egységes szabályokat fogadjon el az annak meghatározására szolgáló eljárásokra vonatkozóan, hogy valamely termék e tilalom hatálya alá tartozik-e vagy sem. Harmadrészt, arra az esetre, ha bizonyos adalékanyagoknak vagy azok kombinációjának szintje vagy koncentrációja forgalmazási tilalmakat eredményez legalább három tagállamban, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a jellegzetes ízt eredményező adalékanyagok vagy adalékanyagok kombinációja megengedett legmagasabb szintjének megállapítására.
- 67 Így meg kell állapítani, hogy az említett mechanizmusok éppen arra irányulnak, hogy a jellegzetes ízesítésű dohánytermékekre vonatkozó közös szabályokat állapítsanak meg annak érdekében, hogy megelőzzék ugyanezen irányelv átültetése vagy alkalmazása során az eltérések esetleges felmerülését, illetve megszüntessék ezeket az eltéréseket, amennyiben mégis felmerülnek.
- 68 Márpedig a jelen ítélet 37. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlat értelmében az EUMSZ 114. cikk a kívánt eredmény elérése céljából mérlegelési jogkört biztosít az uniós jogalkotó számára a közelítés legmegfelelőbb módját illetően, különösen azokban a tárgykörökben, amelyeket összetett műszaki sajátosságok jellemeznek.
- 69 A jelen ügyben semmi nem utal arra, hogy az uniós jogalkotó a jelen ítélet 66. pontjában ismertetett mechanizmusok kialakításával nem tartotta volna tiszteletben e mérlegelési jogkört. Épp ellenkezőleg, e dinamikus mechanizmusok előnyökkel járnak a Lengyel Köztársaság által javasolt azon megoldáshoz képest, hogy a tiltott vagy engedélyezett jellegzetes ízesítésekről jegyzékeket fogadjanak el, amelyek a gyártók kereskedelmi stratégiáinak állandó változásai folytán gyorsan idejétmúlttá válhatnak, illetve könnyen megkerülhetők.
- 70 Az eddigi megfontolásokból következik, hogy az EUMSZ 114. cikk megsértésére alapított első jogalapot el kell utasítani.

Az arányosság elvének megsértésére alapított második jogalapról

– A felek érvei

- 71 A Lengyel Köztársaság és Románia először is azt állítja, hogy a mentoltartalmú dohánytermékek forgalmazásának tilalma nem minősül a 2014/40 irányelv céljainak eléréséhez megfelelő intézkedésnek, mivel a jelen ítélet 25. pontjának utolsó mondatában megjelölt indokok alapján kereskedelmi akadályok

felmerüléséhez vezetne. Ezenkívül e tilalom az egészség magas szintű védelmének biztosításához sem megfelelő eszköz, mert egyrészt, a mentoltartalmú dohánytermékek nem annyira vonzóak a fiatalkorúak számára, mint a jellegzetes ízesítésű egyéb dohánytermékek, másrészt pedig azok betiltása nem csökkentené jelentősen a dohányosok számát, akiknek nagy része minden valószínűség szerint a jellegzetes ízesítést nem tartalmazó dohánytermékekre térne át. Ráadásul a szóban forgó tilalom fellendítené a tiltott termékek feketekereskedelmét.

- 72 Másodszer, e tagállamok azt kifogásolják az uniós jogalkotóval szemben, hogy anélkül írta elő a legkorlátozóbb jellegű intézkedést, hogy tanulmányozta volna annak lehetőségét, hogy előnyben részesíthetők-e egyéb, kevésbé korlátozó jellegű intézkedések, mint például a mentoltartalmú dohánytermékek fogyasztási korlátainak uniós szintű felemelése, e termékek határokon átnyúló értékesítéseinek tilalma, valamint a címkéjükön olyan figyelmeztetés feltüntetése, amely jelzi, hogy e termékek ugyanolyan ártalmasak, mint az egyéb dohánytermékek.
- 73 Harmadszor, az említett tagállamok álláspontja szerint a mentoltartalmú dohánytermékek forgalmazásának tilalmával kapcsolatos, a munkahelyek megszűnésében és a jövedelmek csökkenésében megnyilvánuló társadalmi és gazdasági költségek aránytalanok azokhoz az előnyökhöz képest, amelyek e tilalomból esetleg származhatnak, különösen bizonyos tagállamok, köztük Lengyelország tekintetében, ahol jelentős a mentoltartalmú dohánytermékek gyártása és fogyasztása.
- 74 A Parlament, a Tanács, a Bizottság, valamint a Francia Köztársaság, Írország és az Egyesült Királyság azt állítja, hogy a szóban forgó tilalom megfelelő a 2014/40 irányelv céljának eléréséhez.
- 75 Úgy vélik, hogy a Lengyel Köztársaság által javasolt kevésbé korlátozó jellegű intézkedések közül egyik sem lenne alkalmas arra, hogy a kívánt célt ilyen hatékonyan elérje.
- 76 A Parlament szerint önmagában az, hogy a szóban forgó tilalom bizonyos tagállamokban jelentősebb költségeket keletkeztethet, mint más tagállamokban, nem elegendő e tilalom aránytalan jellegének bizonyításához. Mindazonáltal az említett tilalomnak a dohánytermékek piacára gyakorolt hatásai nem olyan jelentősek, mint azt állítják, figyelembe véve egyrészt, hogy sok dohányos áttérne a jellegzetes ízesítést nem tartalmazó dohánytermékekre, másrészt pedig, hogy a 2014/40 irányelv 7. cikkének (14) bekezdésében biztosított átmeneti időszak lehetővé teszi a gazdasági szereplőknek az új szabályokhoz való alkalmazkodást.
- 77 A Tanács és a Bizottság hozzáteszi, hogy a hatásvizsgálat szerint a szóban forgó tilalom öt éven belül a cigarettafogyasztás 0,5–0,8%-os mértékű csökkenését eredményezné, amely a dohányipar számára nem járhatna aránytalan következményekkel. Ezenkívül a szóban forgó tilalom hátrányos következményeinek némelyikét ellentételezhetnék a vidékfejlesztési program címén nyújtott pénzügyi támogatási intézkedések.

– A Bíróság álláspontja

- 78 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az arányosság elve megköveteli, hogy az uniós intézmények aktusai alkalmasak legyenek a szóban forgó szabályozás által kitűzött jogszerű célok elérésére, és ne haladják meg az e célok eléréséhez szükséges mértéket, beleértve, hogy amennyiben választás kínálkozik több alkalmas intézkedés között, a kevésbé korlátozó intézkedéshez kell folyamodni, és az okozott hátrányok a kitűzött célokhoz képest nem lehetnek aránytalanul nagyok (lásd ebben az értelemben: *British American Tobacco [Investments]* és *Imperial Tobacco* ítélet, C-491/01, EU:C:2002:741, 122. pont; *ERG* és társai ítélet, C-379/08 és C-380/08, EU:C:2010:127, 86. pont; *Gauweiler* és társai ítélet, C-62/14, EU:C:2015:400, 67. és 91. pont).

- 79 Ami a jelen ítélet előző pontjában említett feltételek bírósági felülvizsgálatát illeti, el kell ismerni, hogy az uniós jogalkotó az alapügyben szóban forgóhoz hasonló területen széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik, ami pedig a jogalkotó részéről olyan politikai, gazdasági és szociális jellegű döntést von maga után, amelyen belül összetett értékelést kell elvégeznie. Ebből következik, hogy az e területen kibocsátott valamely intézkedés jogszerűségét kizárólag az ilyen intézkedésnek az illetékes intézmények által elérni kívánt célkitűzéshez képest nyilvánvalóan nem megfelelő jellege érintheti (lásd ebben az értelemben: *British American Tobacco [Investments]* és *Imperial Tobacco* ítélet, C-491/01, EU:C:2002:741, 123. pont).
- 80 Először is, a mentolt mint jellegzetes ízesítést tartalmazó dohánytermékek forgalmazása tilalmának alkalmasságát illetően meg kell állapítani, hogy a 2014/40 irányelv 1. cikke szerint e tilalom kettős célt követ, amely a dohánytermékek és kapcsolódó termékek belső piaca zavartalan működésének elősegítésére irányul, kiindulásként az emberi egészség védelmének magas szintjét alapul véve, különös tekintettel a fiatalok egészségének védelmére.
- 81 E tekintetben meg kell állapítani egyrészt, hogy – mint az a jelen ítélet 61–64. pontjából is kitűnik – a jellegzetes ízesítésű dohánytermékek forgalmazásának tilalma alkalmas a dohánytermékek és kapcsolódó termékek belső piaca zavartalan működésének elősegítésére.
- 82 Másrészt, e tilalom az emberi egészség, különösen pedig a fiatalok egészsége magas szintű védelmének biztosításához is megfelelő. Nem vitatott ugyanis, hogy bizonyos ízesítések különösen vonzóak az utóbbiak számára, és elősegíthetik a dohányzásra való rászokást.
- 83 Nem lehet helyt adni a Lengyel Köztársaság azon érvelésének, amely egyrészt annak bizonyítására irányul, hogy a fiatalok nem találják vonzónak a mentolt, vagyis annak használata nem segíti elő a dohányzásra való rászokást, másrészt pedig ezen ízesítés tilalma nem járul hozzá a dohányosok számának csökkentéséhez.
- 84 Ez az érvelés ugyanis hatástalan, mivel – mint az a jelen ítélet 56. pontjában már megállapítást nyert – az uniós jogalkotó érvényesen vonhatta a jellegzetes ízesítések összességét ugyanazon jogrendszer alá. Ebből következik, hogy az említett tilalomnak az emberi egészség védelme célkitűzésének elérésére való alkalmassága nem kérdőjelezhető meg kizárólag egy adott ízesítés vonatkozásában.
- 85 Másfelől az FCTC 9. és 10. cikkének végrehajtására vonatkozó részleges iránymutatások értelmében – amely iránymutatásoknak a jelen ítélet 46. pontjában szereplő megállapítások okán különösen jelentős bizonyító erőt kell tulajdonítani – a mentol, a többi ízesítés között, hozzájárul a dohányzás elősegítéséhez és fenntartásához, és az a célja, hogy kellemes jellege okán vonzóbbá tegye a dohánytermékeket a fogyasztók számára.
- 86 Márpedig a 2014/40 irányelv a fogyasztók összessége egészségének magas szintű védelme biztosítására irányul, ily módon az e célkitűzés elérésére való alkalmassága nem értékelhető a fogyasztóknak kizárólag egyetlen kategóriája tekintetében.
- 87 Ezenkívül, még ha bizonyítottak is feltételezzük, nem lehet helyt adni annak az érvek sem, amely szerint a mentoltartalmú dohánytermékek forgalmazásának tilalma nem járul hozzá a dohányosok számának csökkentéséhez, mivel ez az érv figyelmen kívül hagyja e tilalomnak a dohányzásra való rászokás csökkentésében megnyilvánuló megelőző feladatát.
- 88 Végül azon érvet illetően, amely szerint a jellegzetes ízesítések tilalma fellendíti majd az ízesített dohánytermékek feketekereskedelmét, meg kell állapítani, hogy ez az érv nem veszi kellőképpen figyelembe a 2014/40 irányelv, különösen annak 15. és 16. cikke által e kockázat kezelése érdekében bevezetett mechanizmusokat.

- 89 Következésképpen az említett tilalom nem tekinthető nyilvánvalóan alkalmatlannak arra, hogy elérje a dohánytermékek és kapcsolódó termékek belső piaca zavartalan működésének elősegítésére irányuló célt, kiindulásként az emberi egészség védelmének magas szintjét alapul véve, különös tekintettel a fiatalok egészségének védelmére.
- 90 Másodszor, ugyanezen tilalom szükségességét illetően emlékeztetni kell egyrészt arra, hogy – mint az a jelen ítélet 44. pontjában megállapítást nyert – az FCTC 9. és 10. cikkének végrehajtására vonatkozó részleges iránymutatások többek között arra tesznek ajánlást az FCTC-ben részes feleknek, hogy tiltsák be azon összetevők – mint például a mentol – használatát, amelyek a dohánytermékek ízének javítására szolgálhatnak. Ezenkívül e részleges iránymutatások 1.1. pontja szerint az e keretegyezményben részes feleket arra ösztönzik, hogy az ezen iránymutatásokban ajánlott intézkedéseken túllépő intézkedéseket alkalmazzanak.
- 91 Az uniós jogalkotó tehát ezen ajánlások figyelembevételével és a széles körű mérlegelési jogkörének gyakorlása keretében jogszerűen írhatta elő az összes jellegzetes ízesítés tilalmát.
- 92 Másrészt, a Lengyel Köztársaság által javasolt kevésbé korlátozó jellegű intézkedéseket illetően meg kell állapítani, hogy azok nem tűnnek ennyire alkalmasnak a kitűzött cél elérésére.
- 93 Az ugyanis, ha egyedül a jellegzetes ízesítésű dohánytermékek esetében felemelik azt a korhatárt, amelytől kezdve engedélyezett a fogyasztásuk, nem alkalmas e termékek vonzerejének csökkentésére, ezáltal pedig az olyan személyek dohányzásra való rászokásának megelőzésére, akiknek életkora a megállapított korhatár felett van. Ráadásul az ilyen korhatáremelésből eredő értékesítési tilalom mindazonáltal könnyen megkerülhető az említett termékek forgalmazása során.
- 94 A dohánytermékek határokon átnyúló értékesítésének megtiltása olyan lehetőség, amelyet már biztosít a 2014/40 irányelv 18. cikke. Mint az kitűnik az irányelv (33) preambulumbekzdéséből, az ilyen tilalom többek között arra irányul, hogy megelőzze a dohánytermékekre vonatkozóan ebben az irányelvben megállapított megfelelőségi szabályok megkerülését. Ugyanakkor e tilalom önmagában nem alkalmas az egészség magas szintű védelmének biztosítására, mivel a jellegzetes ízesítésű dohánytermékek forgalmazása tilalmának hiányában e dohánytermékek továbbra is vonzóak lennének a fogyasztók számára.
- 95 Ami az arra utaló egészségvédő figyelmeztetést tartalmazó címke elhelyezését illeti, hogy a jellegzetes ízesítésű dohánytermékek ugyanolyan ártalmasak az egészségre, mint az egyéb dohánytermékek, az ilyen címke elhelyezése nem tűnik annyira alkalmasnak a fogyasztók egészségének védelmére, mint az ilyen ízesítésű dohánytermékek forgalmazásának tilalma, mivel ennek az ízesítésnek a jelenléte természeténél fogva hozzájárul a dohányzás elősegítéséhez és fenntartásához, mint az kitűnik a jelen ítélet 44. pontjából.
- 96 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a jellegzetes ízesítésű dohánytermékek forgalmazásának tilalma nem haladja meg nyilvánvalóan azt a mértéket, amely szükséges a kitűzött cél eléréséhez.
- 97 Harmadszor, a mentol mint jellegzetes ízesítés használatának tilalmával járó, az e tilalomból származó kedvezőtlen gazdasági és társadalmi következmények folytán felmerülő, állítólag aránytalan hatásokat illetően emlékeztetni kell arra, hogy az uniós jogalkotónak még a jelen ügybelihez hasonló széleskörű jogalkotási hatáskör birtokában is objektív kritériumokra kell alapoznia a választását, és meg kell vizsgálnia, hogy az elfogadott intézkedéssel elérni kívánt célok igazolhatnák-e az egyes gazdasági szereplőket érő, akár jelentős mértékű, kedvezőtlen gazdasági következményeket (lásd ebben az értelemben: Luxemburg kontra Parlament és Tanács ítélet, C-176/09, EU:C:2011:290, 63. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 98 A szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló, az EU- és az EUM-Szerződéshez mellékelt (2.) jegyzőkönyv 5. cikke értelmében ugyanis a jogalkotási aktusok tervezetének figyelembe kell vennie annak szükségességét, hogy a gazdasági szereplőkre háruló pénzügyi vagy igazgatási terheket a lehető legkisebbre csökkentsék, és hogy azok arányban álljanak az elérendő célkitűzésekkel.
- 99 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy az uniós jogalkotó gondoskodott arról, hogy enyhítse a jellegzetes ízesítésű dohánytermékek forgalmazásának tilalmából eredő kedvezőtlen gazdasági és társadalmi következményeket.
- 100 Így egyrészt, annak érdekében, hogy mind a dohányiparnak, mind pedig a fogyasztóknak alkalmazkodási időt biztosítson, a 2014/40 irányelv 7. cikkének (14) bekezdése akként rendelkezik, hogy az olyan jellegzetes ízesítésű dohánytermékek esetében, amelyeknek uniós szintű értékesítési volumene valamely termékkategóriában 3%-os vagy azt meghaladó, e cikk rendelkezései 2020. május 20-i hatállyal alkalmazandók.
- 101 Másrészt, az e ponton nem vitatott hatásvizsgálatból (1. rész, 114. o. és 6. rész, 2. o.) kitűnik, hogy e tilalom egy öt éves időszakon belül a cigarettafogyasztás 0,5–0,8% mértékű csökkenését eredményezné az Unióban.
- 102 E körülmények azt bizonyítják, hogy az uniós jogalkotó egyensúlyt teremtett egyrészt az említett tilalom gazdasági következményei, másrészt pedig azon követelmény között, hogy az EUMSZ 114. cikk (3) bekezdése értelmében egy rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító tulajdonságokkal rendelkező terméket illetően biztosítsa az egészség magas szintű védelmét.
- 103 Végeredményben pontosítani kell, hogy önmagában az a körülmény, hogy valamely uniós jogalkotási aktus az egyik tagállamot jobban érinti, mint a többit, nem sértheti az arányosság elvét, amennyiben teljesülnek a jelen ítélet 78. pontjában felidézett feltételek. A 2014/40 irányelv ugyanis minden tagállamban kifejti hatását, és azt feltételezi, hogy a fennálló különböző érdekek közötti egyensúly – figyelemmel az ezen irányelv által elérni kívánt célokra – biztosított. Ennélfogva az ilyen egyensúlyra irányuló törekvés, amely nem kizárólag egyetlen tagállam, hanem az összes uniós tagállam különleges helyzetét figyelembe veszi, nem tekinthető ellentétesnek az arányosság elvével (lásd analógia útján: Észtország kontra Parlament és Tanács ítélet, C-508/13, EU:C:2015:403, 39. pont).
- 104 Az eddigi megfontolásokból következik, hogy az arányosság elvének megsértésére alapított második jogalapot el kell utasítani.

A szubszidiaritás elvének megsértésére alapított harmadik jogalapról

– A felek érvei

- 105 A Lengyel Köztársaság és Románia azt állítja, hogy a szubszidiaritás elvét kizárólag a közegészség védelmének célkitűzésére tekintettel kell mérlegelni, mivel a mentoltartalmú dohánytermékeket illetően a nemzeti szabályozások közötti eltérések hiányában – mint ez az első jogalap keretében szerintük megállapítást nyert – a belső piac működési feltételeinek javítására irányuló célkitűzés tárgytalanná vált.
- 106 Figyelembe véve az e termékek fogyasztását illetően a tagállamok között fennálló jelentős eltéréseket, a tilalmuk társadalmi, gazdasági és közegészségügyi hatásai alapvetően helyi jellegűek lennének, vagyis hatékonyabb lett volna az olyan tagállamok szintjén végzett cselekvés, amelyekben az említett termékek fogyasztása jelentős.

- 107 Ezenkívül a Lengyel Köztársaság úgy véli, hogy a 2014/40 irányelv (60) preambulumbekzdésének szövege olyan standard megfogalmazás, amelynek a szubszidiaritás elve szempontjából nincs konkrét tartalma.
- 108 A Parlament, a Tanács, az Egyesült Királyság és a Bizottság azt állítja, hogy a harmadik jogalap alátámasztására szolgáló érvelés teljes egészében hatástalan, mivel a Lengyel Köztársaság állításával ellentétben az említett irányelv célja nem a közegészség védelme, hanem a belső piac működésének javítása, az emberi egészség védelmének magas szintjét alapul véve.
- 109 Márpedig – különösen a jelen ítélet 27. pontjában említett hatásvizsgálatban – a jogilag megkövetelt módon bizonyítást nyert, hogy a nemzeti szabályozások közötti eltérések a belső piac működési feltételeinek javítása érdekében uniós szintű cselekvést indokolnak. Az a körülmény, hogy az ilyen szabályozás következményei bizonyos tagállamokban erőteljesebben érzékelhetők, mint másokban, nem lehet elegendő annak bizonyításához, hogy megsértették a szubszidiaritás elvét.
- 110 A szubszidiaritás elve tiszteletben tartásának indokolását illetően a Parlament, a Tanács, az Egyesült Királyság és a Bizottság azt állítja, hogy a 2014/40 irányelvnek nem csupán a (40) preambulumbekzdését kell figyelembe venni, hanem a (4), (7), (15) és (16) preambulumbekzdését is, amelyek jóllehet nem hivatkoznak a szubszidiaritás elvére, bizonyítják az uniós szintű cselekvés szükségességét.
- A Bíróság álláspontja
- 111 A szubszidiaritás elvét az EUSZ 5. cikk (3) bekezdése mondja ki, és annak értelmében azokon a területeken, amelyek nem tartoznak kizárólagos hatáskörébe, az Unió csak akkor és annyiban jár el, amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt azok uniós szinten jobban megvalósíthatók. A szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló, az EU- és az EUM-Szerződéshez mellékelt (2.) jegyzőkönyv 5. cikke egyebekben az e feltételek teljesülésének meghatározására szolgáló iránymutatásokat is megállapít (Észtország kontra Parlament és Tanács ítélet, C-508/13, EU:C:2015:403, 44. pont).
- 112 A szubszidiaritás elvének tiszteletben tartását első körben – politikai szinten – az e célból a (2.) jegyzőkönyvben megállapított eljárásoknak megfelelően a nemzeti parlamentek vizsgálják.
- 113 Második körben ezen elv tiszteletben tartásának felülvizsgálata az uniós bíróság feladata, amelynek mind az EUSZ 5. cikk (3) bekezdésében megfogalmazott anyagi feltételek tiszteletben tartását, mind pedig a (2.) jegyzőkönyvben előírt eljárási garanciák tiszteletben tartását vizsgálnia kell.
- 114 Először is, az EUMSZ 5. cikk (3) bekezdésében megfogalmazott anyagi feltételek tiszteletben tartásának bírósági felülvizsgálatát illetően a Bíróságnak azt kell vizsgálnia, hogy az uniós jogalkotó – részletes adatok alapján – vélhette-e úgy, hogy a tervezett intézkedés célja uniós szinten jobban megvalósítható.
- 115 A jelen ügyben a belső piac működésének javításához hasonló területet illetően – amely terület nem tartozik azok közé, ahol az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik – azt kell vizsgálni, hogy a 2014/40 irányelvvel elérni kívánt célkitűzést jobban meg lehetett-e valósítani uniós szinten (lásd ebben az értelemben: *British American Tobacco [Investments]* és *Imperial Tobacco* ítélet, C-491/01, EU:C:2002:741, 179. és 180. pont).
- 116 E tekintetben, mint azt a jelen ítélet 80. pontja is említi, az említett irányelv kettős célt követ, amely a dohánytermékek és kapcsolódó termékek belső piaca zavartalan működésének elősegítésére irányul, kiindulásként az emberi egészség védelmének magas szintjét alapul véve, különös tekintettel a fiatalok egészségének védelmére.

- 117 Márpedig, még ha feltételezzük is, hogy e célkitűzés második eleme – mint azt a Lengyel Köztársaság állítja – tagállami szinten jobban megvalósítható, ez nem változtat azon, hogy ha az említett célt ilyen szinten próbálnák meg elérni, az olyan helyzeteket állandósíthatna, ha épp nem keletkeztethetne, amelyekben bizonyos tagállamok engedélyeznék bizonyos jellegzetes ízesítésű dohánytermékek forgalmazását, míg mások tiltanák azt, ezáltal pedig ugyanezen irányelv első célkitűzésének – vagyis a dohánytermékek és kapcsolódó termékek belső piaca működése javításának – épp az ellenkezőjét érnék el.
- 118 A 2014/40 irányelv által előírt két cél közötti kölcsönös függőségből következik, hogy az uniós jogalkotó jogszerűen vélhette úgy, hogy fellépése a jellegzetes ízesítésű dohánytermékek uniós piacon történő forgalmazására vonatkozó speciális rendszert is megkövetel, és hogy e kölcsönös függőség okán e kettős cél uniós szinten jobban megvalósítható (lásd analógia útján: Vodafone és társai ítélet, C-58/08, EU:C:2010:321, 78. pont; Észtország kontra Parlament és Tanács ítélet, C-508/13, EU:C:2015:403, 48. pont).
- 119 Meg kell állapítani azt is, hogy a szubszidiaritás elvének nem célja, hogy az egyedileg figyelembe vett egyes tagállamok helyzetétől függően korlátozza az Unió hatáskörét, hanem csak azt írja elő, hogy a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt uniós szinten jobban megvalósítható legyen, figyelemmel az EUSZ 3. cikkben felsorolt célokra, valamint a Szerződésben meghatározott különböző területekre – így többek között a belső piacra – vonatkozó különös rendelkezésekre (lásd ebben az értelemben: Észtország kontra Parlament és Tanács ítélet, C-508/13, EU:C:2015:403, 53. pont).
- 120 Mindazonáltal pontosítani kell, hogy a Bíróság rendelkezésére álló adatok a Lengyel Köztársaság állításával ellentétben nem bizonyítják, hogy a mentoltartalmú dohánytermékek fogyasztása alapvetően Lengyelországra, Szlovákiára és Finnországra összpontosulna, míg a többi tagállamban elhanyagolható lenne. A Lengyel Köztársaság által a keresetlevelében kifejtett adatok szerint ugyanis e termékek nemzeti piaci részesedése legalább nyolc másik tagállamban meghaladja az uniós szintű piaci részesedésüket.
- 121 Következésképpen el kell utasítani a Lengyel Köztársaság által annak bizonyítása érdekében felhozott érveket, hogy az emberi egészség védelmére irányuló cél konkrétan a mentoltartalmú dohánytermékek forgalmazásának tilalmát illetően nemzeti szinten jobban elérhető lett volna, figyelembe véve, hogy e termékek hatásai kyszámú tagállamra összpontosulnak.
- 122 Másodszor, az alaki követelmények tiszteletben tartását, különösen pedig a 2014/40 irányelvnek a szubszidiaritás elvével kapcsolatos indokolását illetően hangsúlyozni kell, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint az indokolási kötelezettség tiszteletben tartását nemcsak a vitatott aktus szövege alapján, hanem összefüggéseire és az ügy körülményeire is figyelemmel kell értékelnit (lásd ebben az értelemben: Észtország kontra Parlament és Tanács ítélet, C-508/13, EU:C:2015:403, 61. pont).
- 123 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a Bizottság által a 2014/40 irányelvre vonatkozóan előterjesztett javaslat, valamint az általa készített hatásvizsgálat elegendő olyan adatot tartalmaz, amelyekből világosan és egyértelműen kitűnnek azok az előnyök, amelyek a tagállami szintű cselekvés helyett az uniós szintű cselekvéshez kapcsolódnak.
- 124 E feltételek mellett a jogilag megkövetelt módon bizonyítást nyert, hogy ezek az adatok lehetővé tették mind az uniós jogalkotó, mind pedig a nemzeti parlamentek számára annak mérlegelését, hogy az említett javaslat összhangban van-e a szubszidiaritás elvével, lehetővé téve ugyanakkor a magánszemélyek számára, hogy tudomást szerezzenek az ezen elvhez kapcsolódó indokokról, a Bíróság számára pedig, hogy gyakorolja a felülvizsgálati jogkörét.

- 125 Mindazonáltal hangsúlyozni kell, hogy a Lengyel Köztársaság az EUM-Szerződésben foglalt szabályok szerint részt vett a 2014/40 irányelv elfogadásához vezető jogalkotási eljárásban, amelynek a Tanácsban képvisellel rendelkező tagállamokhoz hasonlóan maga is címzettje. Ennélfogva nem hivatkozhat eredményesen arra, hogy a Parlament és a Tanács ezen irányelv megalkotójaként nem biztosított volna számára lehetőséget az általuk meghozni kívánt intézkedések kiválasztására vonatkozó indokok megismerésére (lásd ebben az értelemben: Észtország kontra Parlament és Tanács ítélet, C-508/13, EU:C:2015:403, 62. pont).
- 126 Következésképpen a szubszidiaritás elvének megsértésére alapított harmadik jogalapot el kell utasítani.
- 127 A fenti megállapítások összességéből következik, hogy a Lengyel Köztársaság által a keresetének alátámasztására hivatkozott egyetlen jogalaphoz sem lehet helyt adni, és ezért a fellebbezést el kell utasítani.

A költségekről

- 128 A Bíróság eljárási szabályzata 138. cikkének (1) bekezdése alapján a Bíróság a perveztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Lengyel Köztársaságot – mivel perveztes lett – a Parlament és a Tanács kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére. Ugyanezen szabályzat 140. cikkének (1) bekezdésével összhangban, amely szerint az eljárásba beavatkozó tagállamok és intézmények maguk viselik saját költségeiket, úgy kell határozni, hogy Írország, a Francia Köztársaság, Románia, az Egyesült Királyság és a Bizottság maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság a keresetet elutasítja.**
- 2) A Bíróság a Lengyel Köztársaságot kötelezi a költségek viselésére.**
- 3) Írország, a Francia Köztársaság, Románia és Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága, valamint az Európai Bizottság maga viseli saját költségeit.**

Aláírások